

УДК 338.516.22

Дем'янець Діана
студентка гр. ОА 31 спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Букало Н. А. к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту

ВПЛИВ ІНДЕКСУ СПОЖИВЧИХ ЦІН НА ЦІНОВУ СИТУАЦІЮ В ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

На сьогоднішній день в Україні, однією з найгостріших проблем є ріст цін на товари і послуги, що може призвести до зниження рівня життя населення та є своєрідним індикатором соціально-економічного розвитку країни, темпів зростання економіки і коливання економічної кон'юнктури. За даними Держстату України у 2019 році ціни на більшість основних соціально важливих товарів в області є нижчими, ніж середні ціни по Україні. Цінова ситуація на основні товари та послуги в області залежить від загальноекономічних тенденцій, які мають місце на споживчому ринку України.

Вагомими науковими дослідженнями, в яких вивчається це питання, є праці таких вчених, як: В.М. Гальперіна, В.Є. Єсіпова, І.А. Єрухимовича, І.В. Ліпсіца, А.Д. Чудакова, Л.О. Шкварчук, В.Д. Базилевич, С.В. Мочерний, С.М. Олійник, В.О. Рибалкін, А.В. Сірко та інші.

Проте, питання щодо впливу індексу споживчих цін на цінову ситуацію в Волинській області, потребує більш детального дослідження, так як кожного року індекс споживчих цін змінюється, тому потрібно проаналізувати ситуації, що склалася на даний час, а саме динаміку споживчих цін, у Волинській області, та визначити сутність поняття індексу споживчих цін.

Згідно з Держстатом України, індекс споживчих цін (ІСЦ) – це показник, який характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого (власного) споживання. Він є показником зміни вартості фіксованого набору споживчих товарів та послуг постійної якості з постійними характеристиками у поточному періоді у порівнянні з базисним. *Індекс інфляції в Україні у жовтні 2019 р.* склав **100,7** %, що на 1% менше, ніж у жовтні 2018р.[1].

За своєю сутністю ІСЦ є показником зміни сукупної ціни певного набору товарів (послуг), які купує (отримує) населення. Оскільки ціни постійно змінюються під впливом цілого ряду факторів, то сукупна ціна цього набору також постійно змінюється відповідно зі змінами цін його складових.

Наразі все більшої актуальності набувають регіональні індекси, які використовується для перерахунків номінальної заробітної плати в реальну, індексації грошових доходів громадян, а також для перерахунку макроекономічних показників[2].

Тому, розглянемо динаміку споживчих цін у Волинській області за 2016 – 2018 рр. (табл.1) [3].

Дані таблиці 1 свідчать, що протягом 2016 – 2018 рр. спостерігаються незначні коливання індексу споживчих цін, так найбільше показник становив в 2017 р. – 114,6%, в той час як по Україні цей показник сягав – 113,7%, а найнижче ІСЦ у Волинській області становив в 2018р. – 109,9%, а по Україні – 109,7%. Отже, можемо зробити висновок, що ціни в обласні, вищі чим по всій Україні, тобто за досліджені роки спостерігається зростання. Ця ситуація виникла за рахунок таких факторів як :

Таблиця 1

Динаміка споживчих цін у Волинській області за 2016–2018 рр.

	2016 р.	2017р.	2018р.	Абсолютне відхилення	
				2018 до 2016 рр.	2018 до 2017 рр.
1	2	3	4	5	6
Індекс споживчих цін	111,80%	114,60%	109,90%	- 1,90	- 4,70
ІСЦ на продукти харчування та безалкогольні напої	104,10%	118,10%	107,50%	+ 3,40	- 10,60
ІСЦ на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива	144,40%	110,30%	113,40%	- 31,00	+ 3,10
ІСЦ в сфері охорони здоров'я	106,40%	107,30%	110,60%	+ 4,20	+ 3,30
ІСЦ на транспорт	112,90%	117,20%	112,20%	- 0,70	- 5,00
ІСЦ у сфері зв'язку	104,50%	109,30%	112,20%	+ 7,70	+ 2,90
ІСЦ на послуги освіти	115,20%	125,30%	118,40%	+ 3,20	- 6,90

1. Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 13,4%, за рахунок утримання будинків та прибудинкових територій (7,3%), водопостачання(12,8%), природний газ (22,9%), каналізацію(15%), гарячу воду і опалення (19,8%);

2. Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 10,6%, відбулося внаслідок, амбулаторних послуг(11%), фармацевтичної продукції медичних товарів та обладнання (8,2%);

3. Підвищення цін на транспорт на 12,2% у цілому зумовлено подорожчанням палива та мастил (9,9%), проїзду в автодорожньому пасажирському транспорті (31%), та в залізничному (26,1%);

4. У сфері зв'язку ціни зросли на 12,2% внаслідок подорожчання поштових послуг (16,4%), підвищення абонентної плати за користування мобільним зв'язком (8,1%), місцевим телефонним зв'язком і мережею Інтернет (10,4%);

5. Зростання вартості послуг освіти на 18,4% пов'язано з підвищенням плати за перебування дітей у дошкільних закладах (22,8%), за навчання у вищих навчальних закладах і на курсах іноземних мов(18,6%)[3].

Отже, підвищення загального рівня цін в області, говорить про те, що гроші знецінюються, а доходи населення знижуються. Виробники та постачальники піднімають ціни, незважаючи на витрати виробництва та реалізацію цих товарів, породжуючи інфляцію попиту та інфляцію витрат. Інфляційний тиск в Україні діє, без винятку, на всі регіони, тому соціально-економічні та політичні виклики сьогодення потребують обговорення шляхів подолання в широкому колі, але реалізація дій повинна мати регіональний характер, що також необхідно враховувати при визначенні процесів та чинників.

Список використаних джерел

1. Економічна статистика / Ціни. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Індекс споживчих цін: сприйняття та реальність (посібник для користувачів). [Електронний ресурс]. – Київ: Державний комітет статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Сайт Головного управління статистики у Волинській області. Щорічні звіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/>.